

EF og studningarnir til fiskivinnuna:

Arbeiða okkara egnu myndugleikar fyri EF-áhugamálum?

Í sambandi við tað, sum er komið fram í hesum døgum í sambandi við EF og stuðulin til fiskivinnuna, hava vit enn eina ferð fingið vátan fyri, hvussu út av lagi vánaliga okkara fiskivinnuáhugamál verða umsitin í landsstýrinum. Tað er nógv, sum bendir á, at landsmyndugleikarnir beinleiðis og miðvist royndu at skaða føroyska fiskivinnu, og at EF skal nýtast sum eitt amboð í hesum samanhangi.

Vit vita, at avtalan við EF ásetir, at vit ikki skulu lata kappingaravlagandi studning. Hertil er fyrst at síga, at tað er ein tulkingspurningur, hvør studningur, ið er kappingaravlagandi. Annars kunnu øll vera samd um, at virkast skal fyri at sleppa undan beinleiðis studningum í fiskivinnuna. Men ein og hvør kann síga sær sjálvum, at hetta kann bert verða gjørt yvir eitt ávíst tíðarskeið, og hetta skuldi eisini verið skipað á ein slíkan hátt, at vit sjálvir avgera, hvussu hetta verður gjørt. Bert á tann hátt kann studningspurningurin greiðast uttan ov stóran ampa fyri vinnuna sjálva.

Men landsstýrið, og tað serliga John Petersen,

hefur miðvist roynt at bera so í bandi, at vit koma ringast hugsandi fyri í hesum spurningi, og er her neyðugt at endurtaka nakað av tí, sum er hent í hesum máli.

Studningur valdast

Studningarnir kunnu býttast upp í 4 høvuðsbólkar. Lutvist er talan um studning til skip og manning og afturat hesum er ein eyka studningur til húkveiddan fisk, eisini býttur til skip og manning. Tað eru ymsar grundgevingar fyri hesum bólkom av studningi, summir eru til rakstur, og aðrir eru inntøktutrygd hjá fiskimonnum. Og eru tí summir av hesum studningum meira sambærilgir við EF-reglurnar. Og her koma vit til fyrsta »brottsverkið« hjá landsstýrinum. Og tað var tá John Petersen upp undir 1. oktober í fjør setti »knivin fyri barkan« á javnaðarflokkinum og kravdi, at frá 1. januar skuldu allir studningar umleggjast til prisiskoyti. Grundgevingin var ein avtala, sum var gjord millum undanfarna samgonguflokkar, sum var gjord undir heilt øðrum umstøðum, har EF-spurningurin als ikki var aktuallur. FF visti á longu

tá, at ein slík umlegging av studningsskipanini, sum skuldi koma í gildi sama dag sum nýggi EF sáttmálin, kundi bert av EF fastast sum ein beinleiðis innbjóðing til at leggjast í krovið á føroyingum. Annars merkti hetta eisini, at manningarstudningur til húkaveiðu, sum vit saktans kundu vart í eini trætu við EF, nú skuldi gerast partur av einum prisiskoyti, sum var verri at verja. Tað skal undirstrikað enn einaferð, at henda umlegging, hvørs grundgeving var, at hon skuldi vera »einfaldig-gering«, varð kupað ígjøgnum uttan nakra sum helst viðgerð.

Atsóknin eydnaðist

Henda atsókn hjá John Petersen móti okkara fiskivinnu eydnaðist betur enn nakar kundi vænta. Tað sigst, at nú situr landsstýrið og skal bryggja onkra panikkloysn saman til 1. april fyri at sleppa undan avleiðingum av hesi framferð. Og her siggja vit aftur, hvussu illa er arbeitt av teimum, sum skuldu vart okkara fiskivinnu. Atli Dam hevur sjálvur sagt, at vit finga 3–5 ár at laga okkum til

EF-reglurnar, og enn tá fyri innføring av moms hava vit fingið 1 ár.

Og nú skulu okkara studningsviðurskipti greiðast uppá eina viku. Vit vita, at landsstýrið einki hevur fyrireikað í hesum sambandi, hóast tað er eitt hálvt ár síðan, at EF avtalan varð samtykt, og JP hevur útilokað vinnuni frá allari meðávirkan á hesum øki. Havandi í huga, hvussu arbeiðsgongdin hjá JP er, fer kanska at eýdnast honum at gera eitt nýtt »kvett« fram til 1. april, soleiðis at hann í enn størri mun kann gera seg fortjentan til ein EF-ordan!

Fara okkara menn í felagsnevndini í part við EF

Annars er skipað soleiðis, at møguleg ivamál skulu avgerast í eini felagsnevnd millum Føroyar og EF. Og her hoyrdu vit í útvarpinum í farnu viku, at ein av kandidatunum í hesi felagsnevnd umboandi Føroyar uppá forhend fór í part við EF í hesum spurningi. Tað kann sjálvsagt vera rætt, at tað kann vera torført at verja okkara eýdnarnið í

eini møgulegari tvístøðu. Til hetta er fyrst at síga, at hetta er sjálggjørt, sum vist er á frammanfyri. Og annars hava vit ikki brúk fyri nakrari nevnd, har okkara menn uppá forhend taka undir við mótpartinum. Okkara menn skulu verja okkara sjónarmið, og í hvussu er skulu teir virka fyri, at vit fáa ta neyðugu tíðina at tilpassa okkum, um vit hava skipanir, sum ikki eru í samsvari við EF avtaluna.

Verða fiskimenn ofraðir?

Í hvussu er hava vit grund til at halda, at studningur, sum er partur av inntøktutrygd fiskimanna, kann verjast í EF samanhangi. Og her eru grundir til at halda, at John Petersen saman við fiskivinnuumsitingini vil hava EF at hjálpa sær við at beina fyri inntøktutrygdini hjá fiskimonnum. Ti ein av broytingunum 1. januar var júst tann, at manningarstudningur varð umlagdur til prisiskoyti, sum samb. fiskivinnustjóran er í stríð við EF-reglurnar. Tað vil síga, at avvarðandi fiskimenn bókstaviliga talað eru blakaðir í EF-ásvins

kjasta!!!

Vit vita, at tað eru kreftir í EF, sum eisini halda, at almenn minsta-lønarskipan eisini er í stríð við EF-studnings-reglurnar. Við teirri undirbrotligheit, sum vit hava sæð móttvegis EF, skal neyvan nakar ivast í, at verður hesin spurningur reistur í umtalaðu felagsnevnd, so fer í hvussu er at vera partur av føroysku nevndini, sum gleðiliga fer at geva seg undir EF-sjónarmiðum í hesum spurningi eisini. Og so kunnu teir við hjálp frá EF fáa fullført ta syndring av inntøktutrygd fiskimanna, sum higartil bert lutvist hevur eydnast.

Vinnan alla grund til stúran

Trupulleikin er tann, at teir, sum umsita fiskivinnuátt í Tinganesi, meta fiskivinnuna, serliga feskfiskavinnuna, og fiskimenn sum ein mótpart. Og uppgávan tykist at vera at vinna hesum mótparti so nógvar neisur sum gjørligt.

Og tað tykist at ganga uppá stás í so máta!!!

Óli Jacobsen

Hava á goymslu

Seyðafóður
Verpifóður
Ungafóður
Bygg

Seteplir
NPK til eplir 14-4-17

Nitrophoska
Kalksalpetur 15.5%
Kali-superfosfat 0-5-13

ÁSMUND BÆRENSEN

Tlf. 71296 - 800 Tvøroyri

Munur gjørdur á ungdómsfeløgum

— tey ikki-ítróttarligu ungdómsfeløgini eru ov illa fyri fíggarliga og at hetta nerver arbeiðið hjá ungdómsfeløgum.

Føroya Ungdómsráð (FUR) hevði landsfund seinasta leygardag. Á fundinum varð ársfrágreiðingin fyri farna starvsár lögð fram, og roknskapirnir vórðu framlagdir og góðkend-

ir. Øll nevndin stóð fyri vali og í henni sita nú: Aage Arnoldsson, Glyvvar formaður, hinir nevndarlímirnir eru: Jan Vang, Leirvik, Jákup Fjallsbak, Marianna Jacobsen og

Gunnvá Zachariassen, øll úr Havn.

Á landsfundinum var framlaga og kjak um fíggarviðurskiptini hjá ungdómsfeløgum í landinum. Mett hevur verið, at tey ikki-ítróttarligu ungdómsfeløgini eru ov illa fyri fíggarliga og at hetta nerver arbeiðið hjá ungdómsfeløgum. Landsfundurin hjá Føroya Ungdómsráð samtykti, at nývalda nevndin skuldi taka henda spurningin upp og virka fyri, at gingið verður nýggjar leiðir at fáa til vega fígging til ungdómsarbeiðið.

Føroya Ungdómsráð er meginfelagið hjá ungdómsfeløgum í Føroyum. Nú eru 17 feløg limir í FUR.